

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστούμε τον κύριο Ψημμένο καθώς και όλους τους υπεύθυνους των ομάδων εργασίας.

Θα περάσουμε στην επόμενη φάση όπου θα θέλαμε να κάνετε ερωτήσεις σε όλους τους υπευθύνους στα θέματα στα οποία εργαστήκανε στα workshops. Έχετε τη δυνατότητα να ρωτήσετε και τους εισηγητές των προηγούμενων εισηγήσεων κατά την πρώτη συνεδρία.

ΣΥΝΕΔΡΟΣ:

Εγώ απλώς ήθελα να ρωτήσω εάν έχουμε καθόλου στοιχεία είτε από το ΣΕΤΕ είτε από τον ΕΟΤ, για το κατά πόσο ο Έλληνας υποψήφιος τουρίστας γνωρίζει την έννοια του οινοτουρισμού, δηλαδή αυτό το προϊόν ως ξέχωρο προϊόν.

Υπάρχουν κάποιες ενδείξεις για το πόσο κοντά είναι αυτή η έννοια στον υποψήφιο τουρίστα και άρα πόσο πιθανόν είναι τελικά να το αγοράσει;

Απλώς να κάνω μία παρένθεση εδώ, γιατί πιστεύω ότι μέχρι τώρα η κίνηση στα οινοποιεία σε μεγάλο βαθμό είναι από τουρίστες που ακολουθούν ένα άλλο τουριστικό πρόγραμμα, ακόμα και πρόγραμμα μαζικού τουρισμού και έχουν σαν μία σφήνα μία εκδρομή σε ένα οινοποιείο κάποια μέρα. Υπάρχουν καθόλου στοιχεία ή ετοιμάζεται κάποια τέτοια έρευνα;

Κος ΠΙΤΤΑΣ:

Ίσως θα έπρεπε να είναι εδώ κάποιος αρμόδιος του ΕΟΤ. Αυτό που ξέρω όμως είναι ότι στο επίπεδο των στατιστικών, σε σπουδαιότερα αντικείμενα είμαστε μαζί με την Αλβανία οι τελευταίες χώρες της Ευρώπης.

Παίρνουμε στατιστικά στοιχεία μετά από δύο χρόνια, δεν έχουμε εθνικούς λογαριασμούς, προσπαθούμε δηλαδή ακόμα να οργανώσουμε τη διαχείριση των στατιστικών στοιχείων που έχουν σχέση με τον τουρισμό. Δεν νομίζω να υπάρχουν στοιχεία και προφανώς όσες πρωτοβουλίες έχουν παρθεί είναι πρωτοβουλίες είτε των επαγγελματιών, αυτοί μπορεί να έχουν κάποια στοιχεία. Δεν νομίζω, έχω αμηχανία να απαντήσω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έχει ζητήσει να μιλήσει ο κύριος Τσάρτας επ' αυτού. Απλά να αναφέρω ότι το Υπουργείο Τουρισμού στα πλαίσια του στρατηγικού σχεδίου επικοινωνίας που έχει κάνει με τους εννέα πυλώνες, δηλαδή τις εννέα διαφορετικές μορφές τουρισμού, σε όλα έχει μέσα το κομμάτι γαστρονομία και κρασί, όχι σαν ξεχωριστό κομμάτι, σαν μέρος.

Δεν υπάρχει ξένος ο οποίος θα έρθει στην Ελλάδα και δεν θα φάει και δεν θα πιει. Στοιχεία δεν έχουμε, δεν έχουμε συγκεκριμένες έρευνες, είναι κάτι το οποίο θα κάνουμε μέσα στα πλαίσια του ευρύτερου στρατηγικού σχεδίου για το ελληνικό κρασί, όπως ανέφερε ο κύριος Ιωάννου εχθές. Ο κύριος Τσάρτας.

Κος ΤΣΑΡΤΑΣ:

Τσάρτας λέγομαι, είμαι καθηγητής Τουριστικής Ανάπτυξης στο Πανεπιστήμιο Αιγαίου.

Έχει δίκιο ο κύριος Πίττας ότι δεν υπάρχουν στοιχεία σε εθνικό επίπεδο από τη στατιστική υπηρεσία, τον ΕΟΤ και τα λοιπά. Υπάρχουν όμως έγκυρες έρευνες οι οποίες αφορούν και την Ελλάδα και δείχνουν κάποια πράγματα τα οποία εγώ τα θεωρώ ιδιαίτερα θετικά για αυτό το οποίο συζητάμε.

Το πρώτο είναι το γεγονός ότι ακόμα και ο κλασικός μαζικός τουρίστας είναι όλο και περισσότερο πολυ-κινητρικός, δηλαδή δεν παραμένει στην κλασική λογική των τριών 'S'. Κάνει και άλλα πράγματα και μέσα στα άλλα πράγματα υπάρχουν και τα ειδικά ενδιαφέροντα.

Το δεύτερο είναι το πακέτο των λεγόμενων εναλλακτικών μορφών τουρισμού, ανάμεσα στο οποίο και ο οινοτουρισμός, καλύπτει το περίπου 30% με 40% της υπαρκτής ζήτησης. Τονίζω, σε επίπεδο όχι διανυκτερεύσεων αλλά δραστηριοτήτων. Που σημαίνει ότι πλέον ο τουρίστας ζητάει όλο και περισσότερο τέτοια προϊόντα.

Το τρίτο, το οποίο πιστεύω ότι είναι ιδιαίτερα σημαντικό για την Ελλάδα είναι ότι εάν καταγράψει κανείς και δει τους πόρους που διαθέτει η χώρα και αυτό είναι κάτι το δεδομένο, βλέπει ότι όλο και περισσότερο μας επισκέπτονται τουρίστες οι οποίοι έχουν ως βασικό στοιχείο της επιλογής τους το να κάνουν ένα ταξίδι όλο και περισσότερο ειδικό, άσχετα αν το συνδυάζουν και με διακοπές.

Αυτά όλα μπορεί να μην είναι επίσημα στατιστικά στοιχεία του ΕΟΤ, αλλά δείχνουν ότι η τάση είναι σε όλο και περισσότερο επιλεγμένα ή σύνθετα ταξίδια. Άρα θεωρώ δεδομένο είτε πρόκειται για ταξίδια μαζικού τουρισμού είτε ειδικού τουρισμού, ότι η τάση είναι όλο και προς το πιο ειδικό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Επίσης, το Υπουργείο Τουρισμού θέλει να διευρύνει την τουριστική περίοδο και αυτές οι εξειδικευμένες μορφές τουρισμού, όπως είναι ο οινοτουρισμός, τους βοηθάει σε αυτόν τον στόχο τους.

ΣΥΝΕΔΡΟΣ:

Τον κύριο Καραμόσχο ήθελα να ρωτήσω κάτι. Ήθελα να μου πείτε αν συζητήσατε στο δικό σας workshop πώς θα μπορούσε η τοπική αυτοδιοίκηση να βοηθήσει τις ευγενείς ποικιλίες.

Κος ΚΑΡΑΜΟΣΧΟΣ:

Είναι πολύ ενδιαφέρουσα ερώτηση. Μπορώ να απαντήσω στα πλαίσια ή στη βάση αν θέλετε κάποιας εμπειρίας που κάναμε σε αυτή την κατεύθυνση και κάναμε παρεμπιπτότως στα πλαίσια αυτού του προγράμματος, το COHESION που είπαμε προηγουμένως, που ήταν ένα και από πλευράς προϋπολογισμού ενδιαφέρον πρόγραμμα, αλλά και από πλευράς εμπειρίας και αποτελεσμάτων, νομίζω ιδιαίτερα σημαντικό, ιδιαίτερα ενδιαφέρον γιατί έπιασε πάρα πολλές πτυχές της τοπικής ανάπτυξης και της τοπικής ανάπτυξης με βάση το κρασί. Αυτός ήταν ο στόχος του συγκεκριμένου προγράμματος.

Το πρώτο θέμα βέβαια, το οποίο πρέπει καταρχήν να διερευνήσει η τοπική αυτοδιοίκηση και οι οποιοδήποτε παραγωγοί στη συγκεκριμένη περιοχή, είναι τι ποικιλίες υπάρχουν, τι ποικιλίες υπήρχαν, το ιστορικό δηλαδή της περιοχής. Πρώτο ζήτημα, εμείς το θεωρούμε δεδομένο ότι έχει καταγραφεί αυτό. Βέβαια υπάρχουν αρχεία, αν ανατρέξει κανείς μπορεί να δει ανά περιοχή σε κάποιο βάθος χρόνου τι καλλιεργείτο.

Δεύτερο ζήτημα το οποίο είναι πάρα πολύ σημαντικό και εδώ πραγματικά ο ρόλος της τοπικής αυτοδιοίκησης σε συνεργασία με ενώσεις παραγωγών, γιατί ο μεμονωμένος ίσως έχει μικρότερο ενδιαφέρον, δεύτερο ζήτημα είναι να διερευνήσει την εμπορικότητα της συγκεκριμένης ποικιλίας και τα ποιοτικά της χαρακτηριστικά.

Αυτό το οποίο κάναμε εμείς σε αυτή την κατεύθυνση και χρειάζονται ίσως αν θέλετε και κάποιες πρακτικές συμβουλές, γιατί απλά και μόνο εμείς μπήκαμε σε αυτή την ταλαιπωρία και νομίζω πολύ λίγοι θα είναι αν κάποιος μπήκανε σε αυτή την περιπέτεια, είναι να καθίσει κανείς να δει τα γευσιγνωστικά χαρακτηριστικά της οποιασδήποτε ποικιλίας ενδεχομένως ακόμη υπάρχει στην περιοχή, να υπάρχει κάποιο δείγμα, κάπου να καλλιεργείται το συγκεκριμένο είδος.

Να διερευνήσει λοιπόν τα γευσιγνωστικά χαρακτηριστικά και στη συνέχεια να διερευνήσει τις εμπορικές της προοπτικές. Και τα δύο είναι πάρα πολύ σημαντικά, διότι διαφορετικά αν δεν ταυτίσουμε αυτά τα δύο στοιχεία δεν αξίζει τον κόπο να ενθαρρυνθεί η καλλιέργεια τέτοιου είδους ποικιλιών.

Είχαμε στην ακτίνα της δραστηριότητάς μας την ενδιαφέρουσα εμπειρία να δούμε πραγματικά, να αναβιώνουμε – έτσι το είχαμε χαρακτηρίσει, αναβίωση παλαιών καλλιεργειών – να αναβιώνουν σε συγκεκριμένες περιοχές ποικιλίες και επίσης να αξιοποιούνται, είτε αυτοτελώς είτε σε μείγμα με άλλες ποικιλίες οι οποίες δίνουν άλλα χαρακτηριστικά στο συγκεκριμένο, προσθέτουν μάλλον γευσιγνωστικά χαρακτηριστικά στο συγκεκριμένο προϊόν, εν πάση περιπτώσει τις είδαμε να εμφιαλώνονται και αυτό είναι πάρα πολύ ενδιαφέρον.

Και νομίζω, κλείνοντας αυτή την εκτενή ίσως απάντηση, ας το δούμε λιγάκι και σαν μια πρόκληση, ας μην το πω ευκαιρία, σαν μία πρόκληση για αυτό το αμπελοοινικό ελληνικό τοπίο, λόγω ακριβώς αυτής

της ιδιαιτερότητάς της, της γεωμορφολογικής ιδιαιτερότητας, που επέτρεψε στο παρελθόν να έχουμε πληθώρα ποικιλιών ανάλογα με την περιοχή στην οποία αυτές αναπτύσσονταν.

Είναι πάρα πολύ ενδιαφέρον να το δούμε και πραγματικά να γίνει ίσως και μια έρευνα σε βάθος, αν θέλετε να το δείτε σε προοπτική. Να γίνει μια έρευνα σε βάθος για το ποιες από αυτές τις ποικιλίες θα είχε πραγματικά νόημα να αναβιωθούν, να ξαναμπούν δηλαδή στην καλλιέργεια.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστούμε τον κύριο Καραμόσχο. Το όνομά σας μόνο αν είναι εύκολο.

Κα ΚΑΖΑΝΤΖΑΚΗ:

Λέγομαι Ζωή Καζαντζάκη, είμαι υπεύθυνη διεθνών οργανισμών στη Διεύθυνση Διεθνών Σχέσεων του Υπουργείου Πολιτισμού.

Χαίρομαι που βρίσκομαι σε αυτή τη συνάντηση και που παρακολουθώ τις ομιλίες όλων, ειδικά τα αποτελέσματα των workshops είναι πολύ ενδιαφέροντα, γι' αυτό και θα ήθελα να σας αναφέρω.

Αλλά θεωρώ ότι είναι απαραίτητο και από την ΕΔΟΑΟ να κρατηθούν αυτά τα Πρακτικά, να επισημοποιηθούν από όλες τις περιφέρειες της Ελλάδος, διότι βρισκόμαστε στη Λήμνο και δεν έχουν τη δυνατότητα οι παραγωγοί και οι επαγγελματίες να τα παρακολουθήσουν, άρα θα ήταν μία πολύ καλή ιδέα και προσπάθεια να βγουν τα Πρακτικά αυτής της συνάντησης.

Από την πλευρά μου θα ήθελα να σας πω ότι είναι μία πολύ καλή συγκυρία το ότι στο Συμβούλιο της Ευρώπης, στο οποίο μετέχω με την Επιτροπή Πολιτισμού, υπάρχει ένα πρόγραμμα πολιτικής προτεραιότητας που λέγεται Πρωτοβουλία Κιέβου. Το Συμβούλιο της Ευρώπης δηλαδή θέλοντας να υποστηρίξει τις περιοχές του Καυκάσου και την περιοχή του Κιέβου, δημιούργησε διάφορα προγράμματα.

Ένα από τα προγράμματα αυτά που στοχεύουν στην τοπική περιφερειακή ανάπτυξη, είναι το Πρόγραμμα Wine, Culture and Tourism Exchange. Δηλαδή ανταλλαγές οίνος, πολιτισμός, τουρισμός. Ευθύς εξ αρχής προτείνανε να χρησιμοποιηθεί σαν πιλότος σε αυτό το πρόγραμμα μία περιοχή που έχει πολιτισμική συγγένεια με τις περιοχές του Καυκάσου και δώσαμε την ιδέα να χρησιμοποιηθεί σαν πιλότος το πρόγραμμα των Δρόμων του Κρασιού βορείου Ελλάδος.

Ο κύριος (...) και η ομάδα των Δρόμων του Κρασιού, μαζί με το Υπουργείο Πολιτισμού, οργάνωσε μία συνάντηση στη Θεσσαλονίκη όπου ξεκίνησαν να καλούνται οι παραγωγοί των περιοχών, δηλαδή των χωρών του Αρντζεμπαϊτζάν, της Γεωργίας, της Μολδαβίας, της Ουκρανίας, στη συνέχεια μετείχε η Τουρκία, η Βουλγαρία και η Ιταλία με την εμπειρία της.

Αυτή τη στιγμή έχουμε εδώ εκπροσώπους της Μολδαβίας, που διοργάνωσαν την τελευταία συνάντηση στο Μπούρκαρι, μαζί με τους Ουκρανούς στην Οδησσό. Είναι ο κύριος Καπτάρης με τον οποίο μπορείτε να μιλήσετε.

Αυτό το πρόγραμμα ξεκίνησε από τη Θεσσαλονίκη αλλά στη συνέχεια οργάνωσε συναντήσεις στο Κουσάμπεσι και στη Σμύρνη, η τελευταία συνάντηση ήταν στην Οδησσό και στο Μπούρκαρι και έχει σαν στόχο να χαρτογραφήσει τους Δρόμους του Κρασιού στις περιοχές αυτές

τις αμπελοοινικές των χωρών που σας ανέφερα, αλλά να αναπτύξει συγχρόνως τον πολιτιστικό τουρισμό και να δημιουργήσει ένα ευρύτατο πεδίο ανταλλαγών μεταξύ των επαγγελματιών του οίνου, του τουρισμού, αλλά συγχρόνως να συμπεριλάβει την πολιτιστική κληρονομιά και τις επιχειρήσεις του πολιτισμού μέσα στον προβληματισμό και να τις συμπεριλάβει στη χαρτογράφηση.

Θα ήθελα να πω ότι στο Υπουργείο Πολιτισμού αυτή τη στιγμή, μετά την επικοινωνία που είχαμε, η ΕΔΟΑΟ μετέχει αρχής εξ αρχής βέβαια, ο κύριος Μπουτάρης, στην ομάδα εργασίας που έχει δημιουργηθεί για αυτό το πρόγραμμα.

Η επικοινωνία μας με το Υπουργείο Τουρισμού δημιουργεί αυτή τη στιγμή, έβαλε τις βάσεις για τη δημιουργία μίας διυπουργικής επιτροπής, η οποία θα σχεδιάσει και θα υλοποιήσει, θα κάνει δηλαδή τη χαρτογράφηση των Δρόμων του Κρασιού της Ελλάδος.

Δηλαδή δεν είναι αυτή τη στιγμή ανάγκη να υπάρχουν τοπικοί Δρόμοι του Κρασιού, αλλά να υπάρχει ένα ενιαίο πρόγραμμα που θα προσπαθήσει αυτή η επιτροπή να το προωθήσει. Σε αυτό το πρόγραμμα πρέπει να βοηθήσουν, εκτός από την ΕΔΟΑΟ και το Υπουργείο Τουριστικής Ανάπτυξης, οι τοπικές περιφερειακές οργανώσεις των αμπελουργών και κάθε επαγγελματίας που θα υπάρχει γύρω από τις διαδρομές του κρασιού.

Ήθελα να πω ότι αυτή τη στιγμή είναι εδώ ο κύριος Tinlot, ο οποίος ασχολήθηκε για τα standards αυτού του προγράμματος και βοηθάει συνεχώς το πρόγραμμα. Νομίζω ότι έχει συνεισφέρει πάρα πολύ.

Και ένα άλλο θέμα θα ήθελα να θίξω, επιτρέψτε μου μια και βρίσκεται εδώ εκπρόσωπος του Πανεπιστημίου Αιγαίου. Έγινε μια συζήτηση με τον κύριο Tinlot, ο οποίος είναι διδάσκων στην έδρα UNESCO και με τον κύριο Ρούβαλη, αν είναι δυνατόν να δημιουργηθεί μία έδρα UNESCO στο Πανεπιστήμιο Μυτιλήνης, σε συνεργασία με την έδρα UNESCO που είναι για τις παραδόσεις του κρασιού στη Μπουργκόνη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Σας ευχαριστούμε πάρα πολύ. Τον λόγο έχει ζητήσει ο κύριος Λέλεκας και μετά είναι ο Δήμαρχος Πεζών. Όχι, οπότε είναι ο Δήμαρχος Πεζών.

Κος ΚΥΠΡΙΩΤΑΚΗΣ:

Ο κύριος Αλεξάκης, ο οποίος είναι καλός φίλος και αν δεν το έχετε διαπιστώσει είναι εντελώς αιρετικός, μου είπε να πω μια μαντινάδα.

Λέει λοιπόν ένας λαϊκός ποιητής στην Κρήτη: "Πίνω κρασί και δεν μεθώ, ρακή και δεν με πιάνει, μόνο το μπρούσκο του σεβντά στην όρεξη με φτάνει". Αφιερωμένη σε όλες τις ερωτικές κυρίες που είναι στην παρέα μας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστούμε πάρα πολύ.

Κος ΚΥΠΡΙΩΤΑΚΗΣ:

Και κάτι πεζό τώρα. Στην εισήγηση από το workshop της σχέσης της αυτοδιοίκησης με τον οινοτουρισμό, έχει παραληφθεί εντελώς η ύπαρξη της Ένωσης Ελληνικών Πόλεων Κρασιού.

Είναι μια προσπάθεια που έχει ξεκινήσει στα πλαίσια της ΚΕΔΚΕ και που είχε μια δραστηριότητα όχι πολύ έντονη και ίσως γι' αυτό η παρουσία της να μην έγινε αισθητή. Όμως καταφέραμε να κάνουμε ένα

διεθνές συνέδριο πριν από μερικά χρόνια, του ευρωπαϊκού δικτύου πόλεων κρασιού, το κάναμε στην Κρήτη, στα Πεζιά.

Βγήκαν εξαιρετικά συμπεράσματα και θεωρώ ότι είναι ένας όρος που υπάρχει και εδώ ακόμα, συγκροτήθηκε το Προεδρείο πριν από πέντε-έξι μήνες, έχουμε και ένα στέλεχος εδώ από την ΚΕΔΚΕ που έχει πάρει όλο το φορτίο αυτό.

Θα έλεγα λοιπόν με το κύρος που έχει η Διεπαγγελματική και ο Πρόεδρος προσωπικά, να κάναμε ένα ραντεβού με τον Πρόεδρο της ΚΕΔΚΕ και με το Διοικητικό Συμβούλιο. Και επειδή τα χρηματοδοτικά προγράμματα μέσα από το ΕΣΠΑ αλλά και από το 'Αλέξανδρος Μπαλτατζής' δεν είναι πάρα πολύ εύκολα προσεγγίσιμα, αν δεν υπάρχει μία οργανωμένη και σχεδιασμένη πολιτική της αυτοδιοίκησης, της αυτοδιοίκησης που θέλει να είναι ενεργή σε αυτή την υπόθεση και των επαγγελματιών του κρασιού και των φορέων που ασχολούνται.

Να συμφωνήσουμε, αν είναι δυνατόν μέσα στα πλαίσια και αυτού του Συνεδρίου, στο κλείσιμο, για κάποια πράγματα που μπορεί να αφορούν προτεραιότητα για να ζητήσουμε χρηματοδοτική από το επόμενο Πλαίσιο Στήριξης, με την πολιτική στήριξη της ΚΕΔΚΕ και τη διεκδίκηση επιμέρους περιοχών που σχετίζονται με το κρασί. Πιο συγκεκριμένα δηλαδή.

Αν συνεχίσουμε να χρηματοδοτούμε επισκέψιμα οινοποιεία, συνεχίσουμε να χρηματοδοτούμε και άλλες υποδομές, είναι ένας τρόπος γνωστός που τον ξέρουμε και μάλλον αυτό θα συμβεί αν δεν κάνουμε κάτι άλλο. Αν δεν κάνουμε τις plus ενέργειες, τις ενέργειες που χρειάζονται δηλαδή για να στηριχθούν αυτά που έχουμε κάνει μέχρι σήμερα. Να τα ενισχύσουμε. Να επενδύσουμε με πολιτισμό πάνω σε αυτά.

Δεν είναι εύκολο να φύγει ένας τουρίστας από τη Χερσόνησο του Ηρακλείου και να έρθει στην ενδοχώρα του Ηρακλείου, αν δεν έχω κάτι να τον προκαλέσω. Αν δεν έχω με κάποιον τρόπο να μπορέσω να τον φέρω κοντά.

Ένας τρόπος λοιπόν, το δόλωμα αν θέλετε, είναι μια σοβαρή πολιτιστική εκδήλωση, που θα έρθει να γνωρίσει με σοβαρό τρόπο για το κρασί. Για να διοργανωθεί όμως αυτό χρειάζεται χρήματα και τα χρήματα αυτά μπορούν να διατεθούν από τα προγράμματα, αν αυτό έχει έτσι συμφωνηθεί πολιτικά.

Επειδή είναι κρίσιμη η φάση, γιατί τώρα σχεδιάζονται και το LEADER έχει βγει προς διαβούλευση και μπορούμε να συμφωνήσουμε με το Υπουργείο Γεωργίας τώρα. Το Υπουργείο Πολιτισμού δεν έχει επιχειρησιακό πρόγραμμα, αλλά έχουν επιμέρους οι περιφέρειες και αν συμφωνηθεί σε επίπεδο κεντρικό από το Υπουργείο Πολιτισμού, μπορεί να παροτρύνει ή αν θέλετε να πιέσει και τις περιφέρειες να δοθούν χρήματα σε αυτή την υπόθεση, που πιστεύω ότι αν δεν γίνει τώρα μέχρι τον Σεπτέμβρη, όταν το κάνουμε αργότερα δεν θα έχει κανένα νόημα.

Αυτή θα μπορεί να είναι και η ουσιαστική συμβολή τώρα, για να έχουμε αποτελέσματα της αυτοδιοίκησης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστούμε πάρα πολύ. Να αναφέρω ότι στα workshops παρευρέθηκε ο Πρόεδρος των Πόλεων του Κρασιού.

Επίσης, προς την κυρία Καζαντζάκη, όλες οι ομιλίες καταγράφονται, θα γίνουν και οι απομαγνητοφωνήσεις και θα δοθούν σε CD στους συμμετέχοντες του Συνεδρίου.

Άλλη ερώτηση; Ο κύριος Μπουτάρης.

Κος ΜΠΟΥΤΑΡΗΣ:

Θέλω να κάνω δυο-τρεις ερωτήσεις και παρατηρήσεις.

Το πρώτο είναι το ότι σήμερα έχουμε στη χώρα τρεις-τέσσερις τάσεις. Η μία είναι το ΚΕΡΑΣΜΑ, που προσπαθούμε να ξεκινήσουμε κάτι σήμερα. Το δεύτερο είναι το σήμα του ΕΟΤ. Το σήμα του ΕΟΤ, το οποίο έχει και το σήμα της κουζίνας, το οποίο δεν είμαι απόλυτα σίγουρος τι ακριβώς περιλαμβάνει.

Το τρίτο είναι ότι πρέπει να αποκαταστήσει ένα σήμα στα συνεργαζόμενα μέλη, το οποίο αφορά τα ξενοδοχεία, τα εστιατόρια και τα λοιπά και υπάρχει μία πλειάδα σημάτων που έχουν ένα κοινό χαρακτηριστικό. Δεν ξέρουμε τη διαδικασία ελέγχου, δηλαδή κατά πόσον αυτά τα σήματα τα παίρνει κάποιος άπαξ και μετά ξεχνιέται και ξεβάφει ίσως, ουσιαστικά και τυπικά.

Αυτό είναι μία ερώτηση που θέτω στο πάνελ ή αν θέλετε θέτω στον κλάδο για διερεύνηση. Τι θα κάνουμε για όλη αυτή την ιστορία; Θα αφήσουμε να κυκλοφορούν σήματα γενικώς; Θα προσπαθήσουμε να αποκαταστήσουμε ένα σήμα το οποίο θα καλύπτεται από τα κρασιά σαν πρωταγωνιστής σε αυτή την ιστορία;

Το δεύτερο που ήθελα να παρατηρήσω σαν σημαντικό είναι ένα μειονέκτημα σε όλο το πακέτο το ποιοτικό όλης της γαστρονομίας, κουζίνας και λοιπά, είναι το περίφημο all-inclusive. Αν πας στα ξενοδοχεία τα μεγάλα που έχουν το all-inclusive, δεν θα σχολιάσω το φαγητό, αλλά τα κρασιά συνήθως είναι από μέτρια ως πολύ κακά. Συνήθως ετικέτες τις οποίες δεν μπορείς ποτέ να τις βρεις στην αγορά ή είναι own label ή είναι κρασιά τα οποία δίνονται κατά παραγγελία και το κοινό χαρακτηριστικό τους είναι ότι είναι άθλια σε τιμή κτήσης. Είναι εξαιρετικά χαμηλής τιμής και προφανώς αγνώστου προέλευσης.

Ένα τρίτο σημείο είναι ότι θα πρέπει ίσως να αναπτύξουμε και την κουζίνα των υποπροϊόντων ή των παραπροϊόντων του κρασιού. Το ξύδι. Το ξύδι από διάφορες κατηγορίες κρασιών, από διάφορες ποικιλίες κρασιών.

Υπάρχουν στην Ελλάδα, απλώς δεν τα έχουμε αρκετά αναβαθμισμένα, είναι σαν την αρχιτεκτονική την κληρονομιά την παλιά, που θέλουμε να απαλλαγούμε από το παλιό το σπίτι γιατί μας θυμίζει τη μιζέρια και τη φτώχεια μας. Κι έτσι καταστρέφουμε το παλιό και κάνουμε καινούργιες τούρτες-σπίτια και λέμε ότι έχουμε προοδεύσει.

Η έχει καταντήσει η τιραμισού να είναι εθνικό γλυκό όπως είναι και ο νες καφές εθνικό ποτό και έχουμε ξεχάσει τη μουσταλευριά. Διάφορα τέτοια πραγματάκια, τα οποία ίσως θα ήταν αντικείμενο απασχόλησης όταν θα αρχίσουμε να μιλάμε ίσως και πιο πολύ για τον οινοτουρισμό.

Και το τέταρτο και τελευταίο είναι σε σχέση με αυτά που είπε κι ο Δήμαρχος. Το πρόβλημα στην Ελλάδα με τους κρασάδες είναι ότι δεν έχουν αρκετές κρίσιμες μάζες. Σε όλη τη βόρεια Ελλάδα είναι 38 οινοποιεία γραμμένα στην Ένωση. Μόνο στην περιοχή της Τοσκάνης είναι 600 οινοποιεία.

Αντιλαμβάνεστε ότι εάν εμείς που μαζεύουμε λεφτά να βγάλουμε ένα φυλλάδιο και χρειάζονται 1.000 ευρώ, τα 38 τα οποία θα κληθούν να δώσουν από 25 ευρώ, στην Τοσκάνη θα κληθούν να δώσουν το 1,5 ευρώ. Καταλαβαίνετε, αυτή η κρίσιμη μάζα δημιουργεί πολύ μεγάλο πρόβλημα στη λειτουργία των οινοποιείων.

Γι' αυτό παίζει πολύ μεγάλο ρόλο η τοπική αυτοδιοίκηση, να μπορέσει η τοπική αυτοδιοίκηση να στηρίξει όλες αυτές τις ιστορίες. Είπα πέντε ιδέες, μακάρι να μπορέσουμε να τις προχωρήσουμε. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θα ήθελε κανείς από τους υπεύθυνους της ομάδας εργασίας να απαντήσει, να δώσει κάποιες απαντήσεις στον κύριο Μπουτάρη; Ο κύριος Καραμόσχος.

Κος ΚΑΡΑΜΟΣΧΟΣ:

Δύο ερωτήματα, σήμα ποιότητας τι μέλλει γενέσθαι και δεύτερον, κρίσιμη μάζα. Προβληματισμοί ή ερωτήματα.

Σε ό,τι αφορά το θέμα των σημάτων ποιότητας, το πρώτο θετικό είναι καταρχήν ότι η ελληνική κοινωνία ζυμώνεται με το ζήτημα της ποιότητας, εδώ και αρκετό καιρό βέβαια, αλλά βλέποντας μάλλον το έλλειμμα της ποιότητας στις υπηρεσίες και τα προϊόντα, καλό είναι να ζυμωθεί στη συνέχεια για ακόμη περισσότερο. Προσωπική άποψη βέβαια, νομίζω πως είναι κοινός τόπος λίγο-πολύ.

Σε ό,τι αφορά το τι μέλλει γενέσθαι για το θέμα της ποιότητας και το σήμα της ποιότητας, η άποψη η προσωπική μου είναι: άσπρη γάτα, μαύρη γάτα, ποντίκια πιάνει; Δηλαδή έχουμε 30 σήματα ποιότητα και θα έχουμε άλλα 50 σήματα ποιότητας, αυτά προωθούνται και χρηματοδοτούνται σε τοπικό και σε εθνικό επίπεδο από διάφορες δράσεις και προγράμματα.

Το θέμα είναι ποιό από αυτά τα σήματα ποιότητας θα αποδειχθεί αξιόπιστο και βιώσιμο. Αυτό είναι τελικά το οποίο θα παρακαλάνε στο τέλος οι επιχειρήσεις να υιοθετήσουν, θα παρακαλάνε οι επιχειρήσεις για να αξιοποιήσουν στο πλαίσιο της καθοδήγησης του προσανατολισμού επισκεπτών και τουριστών προς τα εκεί και τα λοιπά.

Ξέρουμε πώς δουλεύει η αγορά και από τη στιγμή που ένας μηχανισμός, ένα σήμα αποδεικνύεται ως αξιόπιστο, τότε κερδίζει τα υπόλοιπα σήματα. Είναι ένας αγώνας δρόμου, όχι με την ταχύτητα αλλά με την αποτελεσματικότητα και την αξιοπιστία. Και αυτό νομίζω πρέπει όλοι μας εδώ μέσα να το έχουμε στο μυαλό μας, ότι έχουν τελειώσει πια τα ψέματα και πρέπει να είμαστε σοβαροί σε αυτό που κάνουμε για να έχουμε αποτελέσματα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θα έλεγα ότι αυτό πρέπει να είναι το βασικό σημείο επικοινωνίας και το βασικό μας σήμα θα πρέπει να είναι η ομπρέλα της Ελλάδας και από εκεί

και πέρα να βγούνε άλλα σήματα, πιθανότατα σε ένα τοπικό επίπεδο, αλλά να έχουν σαν κεντρικό σημείο το δημιουργικό, τη σκέψη του προγράμματος ΚΕΡΑΣΜΑ.

Δεν ξέρω αν οι εκπρόσωποι του ΕΠΟ θα ήθελα να τοποθετηθούν πάνω στο συγκεκριμένο θέμα που ανέφερε και ο κύριος Μπουτάρης.

Κος ΚΑΤΣΑΝΙΩΤΗΣ:

Γενικά αυτό που έχουμε πει και το είπαμε και χθες είναι ότι πολλές προσπάθειες οι οποίες λειτουργούν περιφερειακά και αποσπασματικά, μπορούν να έχουν τις καλύτερες των προθέσεων, αλλά πολλές φορές δημιουργούν σύγχυση και δεν φέρνουν αθροιστικά τα αποτελέσματα που θέλουμε.

Αυτό γίνεται πολλές φορές και με τα σήματα. Αυτή τη στιγμή έχουμε φτάσει να έχουμε ένα ρεκόρ από διάφορα σήματα που επί της ουσίας κανένα από αυτά δεν λέει τίποτα. Έχουμε σκεφτεί πάρα πολύ, έχουμε κουβεντιάσει με τους περισσότερους από εσάς σκέψεις τέτοιου τύπου.

Αυτό που καταλήγουμε είναι ότι τελικά ένα ακόμα σήμα είναι ένα ντεκόρ παραπάνω σε αυτή τη διαδικασία. Θεωρούμε ότι χρειάζονται πολύ δύσκολες διαδικασίες, ελεγκτικοί μηχανισμοί για να δώσουν ένα σήμα. Αυτό που πιστεύουμε εμείς από τη δική μας πλευρά είναι ότι πρέπει να προβάλλεις προσπάθειες.

Πρέπει να προβάλλεις προσπάθειες και πρέπει να μπει σε μια διαδικασία με την τοπική κοινωνία, να τηρούνται κάποιοι όροι και κάποιες προϋποθέσεις. Όλοι μας έχουμε τέτοιου είδους παραδείγματα. Πρέπει να ξεκινήσουμε και να δημιουργήσουμε με όρους μάρκετινγκ και επικοινωνίας την αναγκαιότητα του να συμμετέχουν περισσότερες επιχειρήσεις, περισσότεροι φορείς στη λογική του ΚΕΡΑΣΜΑ και νομίζουμε ότι είναι ο μόνος τρόπος που μπορεί να φέρει αποτέλεσμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστούμε τον κύριο Κατσανιώτη. Θα ήθελε να πάρει κάποιος άλλος τον λόγο; Ο κύριος Καραμόσχος.

Κος ΚΑΡΑΜΟΣΧΟΣ:

Επειδή αυτό το θέμα της ποιότητας είναι τρομακτικά σημαντικό, πρώτον η ποιότητα δεν είναι ένα θέμα που απλά επιβάλλεται. Είναι ένα θέμα κουλτούρας, διότι περιμένουμε από τις επιχειρήσεις να εφαρμόσουν συστήματα ποιότητας, πάρα πολύ σημαντικό.

Αν δεν διαπαιδαγωγηθούν οι επιχειρήσεις στο να κάνουν τη θυσία που απαιτείται για να εισαγάγουν και τηρήσουν ποιοτικές προδιαγραφές, ποιότητα θα περιμένουμε άλλα 20 χρόνια για να εφαρμοστεί στον τόπο μας και γι' αυτό όλα αυτά τα σήματα έχουν κάποιο peak και μετά εξαφανίζονται.

Άρα είναι ένα πάρα πολύ σημαντικό θέμα. Διαπαιδαγωγή σε θέματα ποιότητας και αυτόν τον ρόλο αν θέλετε εξυπηρετούν τα τοπικά σήματα ποιότητας, που δεν περιμένει κανείς ότι αυτά τα τοπικά σήματα θα εξαπλωθούν σε ολόκληρη τη χώρα και θα βγούνε λες κι είναι πρότυπα, αλλά ζυμώνουν τον κόσμο σε λογικές και φιλοσοφίες ποιότητας.

Ποιότητα, επαναλαμβάνω και πάλι, σημαίνει θυσία. Θέλω απλά να αναφέρω ένα μικρό παραδειγματάκι. Πάρτε το Regio Milla στην Ιταλία και δείτε λιγάκι τους ελέγχους που κάνει το τοπικό κονσόρτιο των παραγωγών του της παρμεζάνας και δείτε τι fall outs έχει εκεί πέρα σαν αποτέλεσμα των διαδικασιών ελέγχου των μηχανισμών που έχει αποφασίσει ο τοπικός σύνδεσμος παραγωγών.

Παίζονται δισεκατομμύρια σε κάθε μία παραγωγή παρμεζάνας και αν το απορρίψεις από κατηγορία Α και το κάνεις κατηγορία Β, αυτό σημαίνει ότι χάνω ένα μεγάλο κομμάτι από τον αναμενόμενο τζίρο τον οποίο περιμένω εγώ να έχω σαν μία επιχείρηση.

Είναι πάρα πολύ σημαντικό αυτό το πράγμα. Το ίδιο πράγμα και στο ξύδι, μια και αναφέρθηκε το ξύδι. Υπάρχουν ξύδια τα οποία πωλούνται 35, 40 και 100 ευρώ το μπουκαλάκι το τόσο και υπάρχουν ξύδια βεβαίως τα οποία πωλούνται εξίσου αλλά σε ποσότητα ενός βαρελιού. Πολύ σημαντικό, αλλά αυτό σημαίνει κοινή συμφωνία των παραγωγών να δεχθούν τις θυσίες που απαιτεί ενδεχομένως η απόρριψη μιας παρτίδας από την παραγωγή τους. Κι αυτό είναι πάρα πολύ σημαντικό.

Δείτε τα αστέρια στα ξενοδοχεία, πόσα χρόνια παλεύουμε και πείτε μου ποιά από τα πεντάστερα ξενοδοχεία στην Ελλάδα είναι όντως πεντάστερα. Και για ποιό λόγο δεν μπορούμε να το εφαρμόσουμε. Πάρα πολύ σημαντικό θέμα αυτό το πράγμα.

Χρειάζεται εκπαίδευση, χρειάζεται ζύμωση πάνω σε αυτή την ιστορία και συνειδητοποίηση εν πάση περιπτώσει ότι πρέπει να υποστούμε θυσίες για να παρέχουμε ποιοτικές υπηρεσίες και προϊόντα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έχουμε μία παρέμβαση του κυρίου Κατσανιώτη.

Κος ΚΑΤΣΑΝΙΩΤΗΣ:

Η ποιότητα δεν είναι θυσία και υποχρέωση, είναι προϊόν παιδείας, εκπαίδευσης και κουλτούρας αφενός, αλλά δεν είναι σε καμία περίπτωση θυσία.

Δεύτερον, είναι γνώση των προϊόντων μας. Πολλές φορές οι ίδιοι έχουμε ξεχάσει την αξία των προϊόντων μας. Μάθαμε μέσω Ιταλίας τη ρόκα και το γλυκάδι ως μπαλσάμικο, όπως πολύ εύστοχα είπε κάποιος εδώ μέσα. Είναι δικά μας προϊόντα, υπάρχουν. Η ρόκα έσωσε την Αθήνα στην κατοχή.

Το δεύτερο είναι ότι ελεγκτικοί μηχανισμοί υπάρχουν παντού. Καλύτεροι, χειρότεροι, υπάρχουν και στην Ιταλία. Είδατε τι έγινε με τη μοτσαρέλα. Θέλω να πω ότι οι ελεγκτικοί μηχανισμοί από μόνοι τους, αν δεν υπάρχει παιδεία, κουλτούρα και συμμετοχή στην προσπάθεια, όλα τα σήματα, όλοι οι ελεγκτικοί μηχανισμοί νομίζω ότι δεν μπορούν να φέρουν το αποτέλεσμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κύριος Σιγάλας έχει τον λόγο.

Κος ΣΙΓΑΛΑΣ:

Ήδη ειπώθηκε από δύο ομιλητές το σπουδαίο θέμα του ρυθμιστικού και της χρήσης γης ως βασική προϋπόθεση ενός ποιοτικού τουρισμού.

Αυτό επειδή το θεωρώ ίσως το σημαντικότερο από όλα για να μπορέσουμε να δημιουργήσουμε προϋποθέσεις ποιοτικού τουρισμού και στη συνέχεια και να μην γίνει στο μέλλον η οποιαδήποτε τουριστική ανάπτυξη μπουμεραγκ γι' αυτό που έχει γίνει ήδη, θα ήθελα τον σχολιασμό αυτού του θέματος από τους δημάρχους που υπάρχουν εδώ.

Δηλαδή αυτό είναι νομίζω το σημαντικότερο ζήτημα και είναι που ταλανίζει όλη την ελληνική κοινωνία και το φυσικό κάλλος που έχει η Ελλάδα. Τι λένε οι δήμαρχοι περί αυτού;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει κάποιος δήμαρχος ο οποίος θα ήθελε να πάρει τον λόγο; Ο κύριος Τσουκαλάς από τον δήμο Αταβύρου στη Ρόδο.

Κος ΤΣΟΥΚΑΛΑΣ:

Όντως, το θέμα ρυθμιστικού και γενικά τα θέματα πολεοδομίας, χωροταξικού σχεδιασμού και λοιπά, όσον αφορά τις τουριστικές υποδομές, την ανάπτυξη και όχι μόνο, είναι ένα ζήτημα που ταλανίζει και την τοπική αυτοδιοίκηση αλλά και την κεντρική διοίκηση.

Θα ήθελα να πω εδώ ότι προχωράμε στα ΣΧΟΟΑΠ, στα χωροταξικά, τώρα οι δήμοι, τα οποία θα μιλήσω για το νησί της Ρόδου το οποίο γνωρίζω. Προχωράνε 10 ΣΧΟΟΑΠ διαφορετικά και από την 1/1 που έχω αναλάβει, επειδή ήταν σε λίγο προχωρημένο στάδιο το χωροταξικό του δήμου, θέλω να πω ότι δεν έχει καμία σχέση το χωροταξικό του δήμου του διπλανού με τον άλλο τον δήμο.

Αυτό είναι ένα καρκίνωμα, έτσι το είχα ονομάσει σε μία συνάντηση των δέκα δημάρχων, το Τεχνικό Επιμελητήριο και τα λοιπά, το ότι δεν μπορούν δέκα δήμοι μαζί να κάνουν ένα κοινό σχεδιασμό, ένα ενιαίο χωροταξικό που να δίνει την ιδιομορφία και την ιδιαιτερότητα, τη διαφοροποίηση του ενός δήμου από τον άλλο.

Αυτό φυσικά αντιλαμβάνομαι ότι θα ισχύει και για τους υπόλοιπους δήμους. Τώρα μπαίνει στη μέση και το ΥΠΕΧΩΔΕ, που για να λειτουργήσει ένα τέτοιο σχέδιο αφού ολοκληρωθεί, απ' ό,τι μας έχουν πει και απ' ό,τι φαίνεται, χρειάζεται τουλάχιστον δεκαετία. Άρα στα δέκα χρόνια θα έχουν αλλάξει ήδη τα δεδομένα και θα μας αφήσει πίσω η σύγχρονη κοινωνία και θα πάμε στα επόμενα δέκα χρόνια να συζητάμε ξανά, να προλάβουμε καταστάσεις.

Οπότε βλέπετε ότι οι διαδικασίες λίγο, δεν ευθύνεται και μόνο η τοπική αυτοδιοίκηση, ευθύνεται και το κεντρικό κράτος για όλη αυτή τη χρονοβόρα διαδικασία, αλλά είναι και θέμα κόστους. Θέμα κόστους για πολεοδομικές μελέτες.

Γι' αυτό βλέπετε ότι προχωράει και ο Β' Καποδίστριας, οι συνενώσεις των δήμων, για να γίνουν πιο ισχυροί οι δήμοι και να μπορέσουν να διεκδικήσουν περισσότερα πράγματα, να οργανωθούν στα θέματα αυτά τα χωροταξικά και τα ρυθμιστικά που είναι σημαντικό για την ανάπτυξη της κοινωνίας αλλά και γενικά του κράτους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστούμε τον κύριο Τσουκαλά. Θα ήθελα να δώσω τον λόγο στον κύριο Γκαίτλιχ. Το όνομά του είναι μία πρόκληση.

Προτού προχωρήσετε θα ήθελα όμως να σας κάνω κι εγώ δύο ερωτήσεις. Επειδή ξεκινήσαμε λίγο καθυστερημένα, κανονικά έχουμε περίπου άλλα δέκα λεπτά, το προχωράμε γρήγορα.

Πώς ακριβώς θα μπορούσε το επιχείρημα της προστασίας του περιβάλλοντος να βοηθήσει την αμπελουργία και συγκεκριμένα στην περίπτωση της κοινής οργάνωσης αμπέλου;

Το δεύτερο είναι ποιές οι προοπτικές της προστασίας του τοπίου σε σχέση κυρίως με τις εξελίξεις στον χωροταξικό σχεδιασμό, με το γενικό χωροταξικό πλαίσιο και τα ειδικά χωροταξικά που εξαντλήθηκαν πρόσφατα;

Κος ΓΚΑΙΤΛΙΧ:

Η τελευταία ερώτηση συνδέεται και με την ερώτηση του κυρίου Σιγάλα.

Ήθελα να πω όσο γίνεται πιο σύντομα και επιγραμματικά για τα χωροταξικά. Υπάρχει το γενικό χωροταξικό πλαίσιο, το σχέδιο για το πλαίσιο γενικού χωροταξικού σχεδιασμού της χώρας, το οποίο έχει ετοιμάσει το ΥΠΕΧΩΔΕ και υπάρχουν και τα διάφορα ειδικά χωροταξικά.

Ακούσαμε προηγουμένως από τον φίλο και συνάδελφο Κρίτων Αρσένη την κριτική στο ειδικό χωροταξικό του τουρισμού. Πράγματι και τα ειδικά χωροταξικά, μεταξύ αυτών και το ειδικό χωροταξικό τουρισμού, αλλά και το γενικό χωροταξικό, έτσι όπως έχουν διαμορφωθεί στην τωρινή τους φάση έχουν πάρα πολλές αδυναμίες και κυρίως πάρα πολλές ελλείψεις.

Επίσης φαίνεται ότι απλώς ακολουθούν και ενσωματώνουν κάποιες υπάρχουσες καταστάσεις και δεν σχεδιάζουν μελλοντικές. Επιπλέον, στην περίπτωση του ειδικού χωροταξικού για τον τουρισμό, ήταν φανερό ότι η κατεύθυνση που πάει να δοθεί είναι η κατεύθυνση της παραθεριστικής κατοικίας ως βασικό άξονα της τουριστικής πολιτικής για το μέλλον, κάτι που σε σχεδιασμό με τη νόμιμη εκτός σχεδίου δόμηση θα αποτελέσει μία εκ νέου άλωση της ελληνικής υπαίθρου.

Στο δε γενικό χωροταξικό πλαίσιο, ενώ είχε αρχικώς ενσωματωθεί μία πρόβλεψη για τη σταδιακή κατάργηση της εκτός σχεδίου δόμησης, ακόμα και αυτή έχει απαλειφθεί. Ακόμα και αυτή η τόσο μικρή αναφορά στο ζήτημα έχει απαλειφθεί από το υπάρχον σχέδιο.

Αρα, νομίζω ότι και τα ειδικά χωροταξικά και το γενικό έτσι όπως έχουν διαμορφωθεί σήμερα δεν μας αφήνουν να έχουμε καθόλου αισιόδοξες προοπτικές για το μέλλον, όχι μόνο της αμπελοκαλλιέργειας, αλλά γενικότερα για το μέλλον της αγροτικής ανάπτυξης στην Ελλάδα.

Όσον αφορά τώρα την άλλη ερώτηση που κάνατε στη σχέση της ΚΟΑ και των περιβαλλοντικών επιχειρημάτων που θα μπορούσαν να προκαλέσουν κάποιες αλλαγές σε αυτήν, πολύ σύντομα θα σας πω ότι έχουμε κάποιο προηγούμενο παρόμοιο με αυτό.

Συγκεκριμένα, στην περίπτωση της ορυζοκαλλιέργειας πριν από μερικά χρόνια, πριν από 3 χρόνια νομίζω, άλλαξε ως προς το σημείο αυτό η αγροτική πολιτική σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης, ακριβώς επειδή απεδείχθη έπειτα από μελέτες και σε συνδυασμό με την πίεση που άσκησαν οι περιβαλλοντικές οργανώσεις, ότι οι ορυζώνες είναι τεχνητοί υδρότοποι και ως τέτοιοι φιλοξενούν πλήθος μορφών ζωής, κυρίως πουλιών αλλά όχι μόνο.

Αντίστοιχα μπορεί να πει κανείς για τα αμπέλια, ότι είναι οικοσυστήματα, φιλοξενούν διάφορα είδη μεταξύ των οποίων και ορισμένα πάρα πολύ ενδιαφέροντα, είδη φυτών, είδη ζώων. Οι πιο παρατηρητικοί από τους καλλιεργητές που βρίσκονται εδώ θα το έχουν παρατηρήσει.

Ωστόσο υπάρχουν και όλες οι άλλες παράμετροι οι οποίες αναφέρθηκαν και στο workshop, τα αποτελέσματα του οποίου σας παρουσίασα. Όπως για παράδειγμα τη συμβολή της αμπελουργίας στον έλεγχο των πυρκαγιών, κάτι που είναι πάρα πολύ σημαντικό, ιδιαίτερα υπό το πρίσμα των κλιματικών αλλαγών. Όπως επίσης και το ζήτημα της βιοποικιλότητας, της διατήρησης της βιοποικιλότητας. Και με αυτό θέλω να τελειώσω, κάνοντας και αναφορά σε μία προηγούμενη ερώτηση που υπήρχε.

Η διατήρηση της βιοποικιλότητας, όχι μόνο στην περίπτωση των ποικιλιών αμπελιού αλλά γενικότερα στις περιπτώσεις διατήρησης ποικιλιών καλλιεργούμενων φυτών, δεν έχει αξία μόνο για να διατηρήσουμε μία γεύση. Δεν έχει αξία μόνο για να διατηρήσουμε κάποια γευστικά χαρακτηριστικά. Έχει πολλές άλλες αξίες και σημασίες.

Κάποιες ποικιλίες έχουν διαφορετική αντοχή σε διαφορετικές κλιματικές συνθήκες. Άλλες έχουν διαφορετική αντοχή σε διαφορετικό εδαφικό υπόστρωμα, σε διαφορετική οξύτητα, αλκαλικότητα και τα λοιπά. Άλλες ποικιλίες έχουν αντοχές σε ασθένειες.

Κάθε ποικιλία καλλιεργούμενου φυτού είναι από μόνη της το συμπύκνωμα αιώνων γνώσης. Είναι ένα βιβλίο μέσα στη βιβλιοθήκη της αγροτικής βιοποικιλότητας, το οποίο δεν πρέπει να το καταστρέψουμε. Αυτό που κάνουμε στην Ελλάδα είναι ότι το καταστρέφουμε πριν καλά-καλά το διαβάσουμε. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστούμε. Ο κύριος Αρσένης;

Κος ΑΡΣΕΝΗΣ:

Να κτίσω πάνω στις δύο προηγούμενες παρεμβάσεις, ακριβώς για αυτό το θέμα.

Επειδή ακούστηκε πάρα πολύ η έννοια της χωροταξίας και η ανάγκη χωροταξίας και επειδή όλες οι περιβαλλοντικές ενώσεις και όλοι οι φορείς είναι σοκαρισμένοι από το προϊόν τελικά που ψηφίζεται ως εθνικό χωροταξικό, όλοι ζητούσαν χωροταξικό και ξαφνικά βλέπουμε κάτι το οποίο δεν ανταποκρίνεται στις προκλήσεις του μέλλοντος και στις ανάγκες του παρόντος.

Αυτό υπάρχει στο τοπικό επίπεδο και στα ΣΧΟΟΑΠ και εκεί υπάρχει ευθύνη των δήμων. Ότι έχει ένας τόπος ΣΧΟΟΑΠ δεν σημαίνει ότι προστατεύονται οι ευαίσθητοι πόροι, δεν σημαίνει ότι προστατεύονται

όλα αυτά στα οποία θα στηριχθεί ο τουρισμός, δεν σημαίνει ότι υπάρχουν εγγυήσεις για μία σωστή ανάπτυξη.

Εξαρτάται από κάθε τοπική κοινωνία τι όρους θα βάλει και εδώ κυρίως μιλάμε για την εκτός σχεδίου δόμηση, προκειμένου να υπάρχει προστασία όλων αυτών των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών που εγγυούνται το μέλλον. Οπότε, προς Θεού, χωροταξία ή ΣΧΟΟΑΠ ή ειδικά σχέδια δεν σημαίνει αναγκαστικά προστασία. Σημασία έχει το περιεχόμενο και όχι το όνομα. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστούμε τον κύριο Αρσένη. Θα ήθελε να πάρει κάποιος άλλος τον λόγο πριν κάνουν μία 2λεπτη τοποθέτηση οι εισηγητές;

Θα ήθελα από τους εισηγητές να κάνουν μία 2λεπτη τοποθέτηση, όπως επίσης να απαντήσουν και στο εξής ερώτημα. Ποιό κατά την άποψή σας είναι το πρώτο βήμα της επόμενης μέρας μετά το Συνέδριο για την Εθνική Διεπαγγελματική Οργάνωση Αμπέλου και Οίνου; Ο κύριος Καραμόσχος.

Κος ΚΑΡΑΜΟΣΧΟΣ:

Μισό λεπτό, ούτε καν δύο. Ειπώθηκε, ακούστηκε από περισσότερες πλέον πλευρές η ανάγκη της πρακτικής, της πράξης.

Αρα, θα έλεγα εγώ από Δευτέρα, επικοινωνία σε ό,τι αφορά τουλάχιστον το δικό μας θεματικό αντικείμενο, την τοπική αυτοδιοίκηση, επικοινωνία με την Κεντρική Ένωση Δήμων και Κοινοτήτων και ξεκίνημα κοινών παρεμβάσεων και κοινών δραστηριοτήτων στον συγκεκριμένο τομέα.

Νομίζω ότι είναι το πρώτο βήμα το οποίο πρέπει να γίνει και θα αλλάξει ίσως και την ποιότητα των παρεμβάσεων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κύριος Πίττας.

Κος ΠΙΤΤΑΣ:

Εγώ είμαι λιγότερο θεσμικός. Αυτό που πρέπει είναι να κινητοποιήσουμε την κοινή γνώμη στα μέρη μας, τους τόπους μας.

Την κοινωνία των πολιτών, τους επαγγελματίες και την τοπική αυτοδιοίκηση. Υπάρχουν σε ορισμένες περιπτώσεις εκπρόσωποί της οι οποίοι είναι φωτεινά μυαλά, όπως άλλωστε και στον χώρο τον επιχειρηματικό υπάρχουν πάντοτε φωτεινά μυαλά, υπάρχουν και εκπρόσωποι της καθυστέρησης.

Θεωρώ λοιπόν ότι πρέπει να κινητοποιήσουμε όλους αυτούς τους ανθρώπους για να δουν στο προϊόν αυτό, σε αυτό το concept που λέγεται οινοτουρισμός έναν τρόπο για να αναπτυχθεί ήπια και να αναπτυχθεί με σεβασμό στο περιβάλλον και στον τοπικό πολιτισμό η περιοχή τους.

Εγώ απλώς ήθελα να πω ότι είχαμε μία εμπειρία με την Πάρο, που από τη στιγμή που μαθεύτηκε αυτό που συμβαίνει, μετά από 20 χρόνια αντιπαλότητας οι δύο κρασάδες που είχαμε στο νησί συνενώθηκαν. Γιατί μην ξεχνάμε ότι πάρα πολλά μέρη είναι πολύ απομονωμένα.

Χθες άκουσα έναν όρο πολύ ωραίο, η άγονη γραμμή. Η άγονη γραμμή στην Ελλάδα δεν είναι πια τόσο πολύ οι μεταφορές, αλλά είναι η έλλειψη επικοινωνίας σε επίπεδο διαδικτύου, σε επίπεδο πληροφόρησης. Υπάρχουν πάρα πολλά μέρη, ειδικά τα απομονωμένα νησιά, που δεν γνωρίζουν όλες αυτές τις εξελίξεις που γίνονται στο κλαδικό επίπεδο ή σε επίπεδο αυτοδιοίκησης.

Άρα λοιπόν χαιρετίζουμε αυτή τη σύσταση της Ένωσης για τα κρασιά στο Αιγαίο, που πιστεύω ότι θα βοηθήσει και αυτή από την πλευρά των οινοποιών στη μεταφορά των μηνυμάτων. Όλοι μαζί πρέπει να κινητοποιηθούμε για αυτόν τον στόχο που έχουμε. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστούμε τον κύριο Πίττα. Ο κύριος Γκαίτλιχ.

Κος ΓΚΑΙΤΛΙΧ:

Με τρεις φράσεις αυτό που ήθελα να πω, σε σχέση πάντα με το workshop τα αποτελέσματα του οποίου παρουσιάζω εδώ, είναι ότι η προστασία του τοπίου και γενικότερα η προστασία του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος δεν είναι πολυτέλεια.

Και στην περίπτωση του οινοτουρισμού είναι αναγκαία και απαραίτητη προϋπόθεση. Χωρίς αυτήν, υποβαθμίζεται το προϊόν κάθε μορφής τουρισμού και στην προκειμένη περίπτωση και του οινοτουρισμού.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστούμε τον κύριο Γκαίτλιχ. Η κυρία Κυπραίου.

Κα ΚΥΠΡΑΙΟΥ:

Εγώ θα πρότεινα μικρές θεματικές εκθέσεις, με θέμα την αρχιτεκτονική, τα οινοποιεία δηλαδή που υπάρχουν παλιά, τη λαϊκή τέχνη, μουσική, όλα αυτά που αφορούν όπως είπαμε και στην παρουσίασή μου για το workshop τη δουλειά του κρασιού.

Και ανά διετία μεγάλες εκθέσεις, συγκεντρωτικά μεγάλα εικαστικά γεγονότα, που θα μπορούσαν να κάνουν τον κόσμο να μαζευτεί και να πληροφορηθεί για την ιστορία και για την αισθητική του κρασιού.

Με τον κύριο Ιωάννου και με τον κύριο Μπουτάρη ξεκινάμε μία τέτοια περιπέτεια, ελπίζω να πετύχουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστούμε την κυρία Κυπραίου.

Εγώ θα ήθελα να προσθέσω και την αναβίωση συμποσίων, διονυσιακών συμποσίων, όπως και τα Σμίνθεια. Έχει ιδιαίτερα μεγάλο ενδιαφέρον από τους τουρίστες του εξωτερικού το συγκεκριμένο κομμάτι. Ο κύριος Ψημμένος.

Κος ΨΗΜΜΕΝΟΣ:

Τα συμπόσια φέρνανε και φιλοσόφους. Πού θα τους βρούμε;

Εγώ συνοψίζοντας λέω ότι τον οινoturισμό πρέπει να τον αντιμετωπίσουμε ως brand, ως προϊόν δηλαδή και συνεπώς την επικοινωνία του να την εφαρμόσουμε με όλους τους κανόνες του σύγχρονου μάρκετινγκ.

Αν μπορώ να αναφερθώ σε δύο σημεία μονάχα σε σχέση με αυτά που ειπώθηκαν στα workshop, θα υπογραμμίσω τη σημασία του να παρουσιάσουμε το προϊόν που λέγεται οινoturισμός στους ανθρώπους οι οποίοι τελικά είναι οι κύριοι φορείς του, που σήμερα είναι τα ταξιδιωτικά γραφεία, τα θεματικά ταξιδιωτικά γραφεία τα οποία ειδικεύονται και σε αυτό το είδος τουρισμού, τόσο στην Ελλάδα όσο και στο εξωτερικό.

Δηλαδή να τους παρουσιάσουμε τα επισκέψιμα οινοποιεία, τους αμπελώνες και τα λοιπά και να γίνουν γνώστες, ώστε να μπορέσουν να υποκινήσουν το ενδιαφέρον και να τροφοδοτήσουν το ενδιαφέρον για τον οινoturισμό. Και σε αυτή την ομάδα συμπεριλαμβάνονται και οι σημαντικοί δημοσιογράφοι στην Ελλάδα και στο εξωτερικό.

Το άλλο στοιχείο, το οποίο δεν το έθιξα στην ομιλία μου γιατί το κάλυψε πάρα πολύ καλά η κυρία Σιδηροπούλου στη δική της, αλλά το είδαμε και πολύ ωραία παρουσιασμένο στον φάκελο που μας άφησαν οι άνθρωποι της Βιρτζίνια και που το βλέπετε και στην αφίσα του Συνεδρίου, που είναι ο χάρτης, δηλαδή το βασικό εργαλείο του περιηγητή.

Και αυτό που λέμε οινoturισμός πρέπει να εμφανιστεί με όλα τα στοιχεία στους χάρτες. Τα οινοποιεία και οι αμπελώνες δεν είναι στον αέρα, κάπου βρίσκονται και δεν υπάρχει περίπτωση να τα βρει ο ενδιαφερόμενος αν δεν τα δει σε έναν χάρτη.

Όποιοι από εμάς έχουμε την καλή τύχη να πάμε στη Βιρτζίνια, πάρα πολύ εύκολα με το υλικό που μας έδωσαν αυτοί οι άνθρωποι θα μπορέσουμε να επισκεφθούμε τα οινοποιεία τους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ τον κύριο Ψημμένο. Θα ήθελα να κάνει μία τελική τοποθέτηση ο κύριος Μπουτάρης.

Κος ΜΠΟΥΤΑΡΗΣ:

Σε σχέση με αυτό το τελευταίο που είπες, Μαίρη, θεωρώ ότι η πρώτη αντίδραση σαν ΕΔΟΑΟ, θα προτείνω τη δημιουργία μίας μόνιμης επιτροπής, η οποία θα έχει κατά πάσα πιθανότητα τη σύσταση που απεικονίζεται στο τραπέζι και φυσικά η αντίδραση στη σκέψη του κυρίου Καραμόσχου είναι εξαιρετικά σημαντική.

Υπάρχουν δύο πράγματα νομίζω, βασικά, για να αναπτυχθεί ο οινoturισμός. Ένα είναι η τοπική αυτοδιοίκηση και δεύτερον είναι ο καταναλωτής. Αυτό δεν το θίξαμε ακόμα, αλλά νομίζω ότι πρέπει να αρχίσουμε να επεμβαίνουμε λιγάκι στη διάθεση του καταναλωτή ο οποίος τείνει να ισοπεδωθεί σε όλα του.

Η ουσία του οινoturισμού είναι η διαφοροποίηση. Αν δεν καταφέρουμε να ενισχύσουμε αυτό το αίσθημα της διαφοροποίησης που χρειάζεται ο καταναλωτής, θα κάνουμε μια τρύπα στο νερό.

Η πρώτη αντίδραση στην τοποθέτηση αυτή είναι να κάνουμε μία μόνιμη επιτροπή. Όλοι ξέρουμε πόσο σιχαινόμαστε και ειδικά εγώ τις

επιτροπές, αλλά εν πάση περιπτώσει είναι πολλές φορές απαραίτητες, προκειμένου να προχωρήσουμε στο επόμενο βήμα και για να συμμετέχουμε και όλοι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστούμε τον κύριο Μπουτάρη. Εδώ, επειδή θα έπρεπε να είμαστε ήδη στον Συνεταιρισμό της Λήμνου, θα κλείσουμε τη συζήτηση.

Για όσους πήραν ακουστικά για τη μετάφραση, θα ζητούσαμε να τα επιστρέψετε.

Κος ΜΠΟΥΤΑΡΗΣ:

Ανεπίσημα, το Προεδρείο σας δίνει την άδεια να διαλέξετε μεταξύ Συνεδρίου, ύπνου και παραλίας. Ελεύθεροι!

ΔΙΑΔΕΙΜΜΑ